

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

ACROSS

Korak naprijed. Bolja perspektiva.
A step forward. A better prospect.

Antikorupcijski kapaciteti javnih nabavki u sektoru sigurnosti Izvještaj

Denis Hadžović
Sanjin Hamidićević
Mirela Hodović

2018

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Centar za sigurnosne studije - BiH

Centre for Security Studies - BH

ACROSS

Korak naprijed. Bolja perspektiva.

A step forward. A better prospect.

**Antikorupcijski kapaciteti javnih nabavki u
sektoru sigurnost
Izvještaj za 2018. godinu**

Denis Hadžović, Sanjin Hamidičević, Mirela Hodović

Sarajevo, decembar 2018. godine

IZDAVAČ

Centar za sigurnosne studije, Sarajevo

ZA IZDAVAČA

Denis Hadžović, direktor

UREDNIK

Sanjin Hamidičević

AUTORI

Denis Hadžović

Sanjin Hamidičević

Mirela Hodović

ŠTAMPA

Sonic Studio, Sarajevo

ZA ŠTAMPARIJU

Emir Džinović

TIRAŽ

300 primjeraka

“Antikorupcijski kapaciteti javnih nabavki u sektoru sigurnost - Izvještaj za 2018. godinu” je rezultat rada istraživačkog tima Centra za sigurnosne studije.

Izvještaj je jedan od rezultata projekta “*Izgradnja integriteta i jačanje anti-korupcijskih praksi u sektoru sigurnosti – ACroSS*” koji implementira Centar za sigurnosne studije, a finansira Evropska unija.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Stavovi i sadržaj publikacije su isključiva odgovornost Centra za sigurnosne studije i ni u kom slučaju ne predstavljaju stanovišta Evropske unije

Sadržaj

Riječi autora	5
Procjena integriteta, učinka i ranjivosti za zarobljavanje.....	7
Javne nabavke u Bosni i Hercegovini	10
Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama BiH	10
Obuka službenika za javne nabavke	10
Razvoj Portala javnih nabavki u BiH	11
Zajedničke nabavke policijskih agencija u BiH	11
Antikorupcijski kapaciteti javnih nabavki u sigurnosnom sektoru	13
Metodološki okvir.....	13
Uputstvo za monitoring.....	15
Tehnike monitoringa	15
Uzorkovanje.....	16
Procjena otpornosti sigurnosnog sektora na korupciju u javnim nabavkama.....	17
Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine	20
Kantonalni sud u Bihaću	22
Kantonalni sud u Sarajevu	24
Kantonalni sud u Tuzli	26
Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo	27
Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona.....	29
Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona	30
Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona	31
Okružni sud u Banjaluci	33
Okružno javno tužilaštvo Banja Luka	35
Općinski sud u Mostaru.....	36
Općinski sud u Sarajevu.....	37
Općinski sud u Tuzli	38
Općinski sud u Zenici	39
Osnovni sud u Banja Luci.....	41
Osnovni sud u Bijeljini	42
Sud Bosne i Hercegovine	44
Tužilaštvo Bosne i Hercegovine.....	46
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	48
Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH	50
Bibliografija	53

Riječi autora

U borbi protiv korupcije važno je da se uključe svi akteri društva, od institucija do pojedinaca. Značajno mjesto u toj borbi ima i civilno društvo. Javne nabavke su prepoznate kao područje gdje postoji visok rizik od pojave korupcije, što je ukazalo na potrebu za eksternom evaluacijom antikoruptivnih kapaciteta institucija sigurnosnog sektora, posebno uzimajući u obzir specifičnost javnih nabavki u sigurnosnom sektoru – povjerljive nabavke.

Prethodna dva izvještaja su razmatrana od svih institucija sigurnosnog sektora i Agencije za javne nabavke BiH te je primjećeno da su institucije prihvatile određene preporuke i da je napravljen iskorak u transparentnosti i jačanju antikorupcijskih kapaciteta institucija.

U ovogodišnjem izvještaju predstavljene su analize antikorupcionih kapaciteta 20 institucija pravosudnog sektora s različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, na osnovu kojih su utvrđeni i njihovi antikorupcioni indeksi.

Izvještaj je rezultat treće godine implementacije projekta „Izgradnja integriteta i jačanje anti-korupcijskih praksi u sektoru sigurnosti – ACroSS“, koji finansijski podržava Evropska unija. Zahvaljujemo se Evropskoj uniji koja je svojom podrškom omogućila realizaciju projekta te ujedno i značajno podržala izgradnju kapaciteta civilnog društva u cilju borbe protiv korupcije u BiH.

Koristimo priliku da se zahvalimo svima onima koji su nas nesebično podržali i izašli u susret tokom prikupljanja informacija i podataka te time dali značajan doprinos unapređenju naših kapaciteta i mogućnosti da predstavimo rezultate javnosti u Bosni i Hercegovini koja će svakako dati svoj najobjektivniji sud o našim nastojanjima.

Procjena integriteta, učinka i ranjivosti za zarobljavanje

U 2018. godini, u okviru EU finansiranog projekta GRASP (Projekt sveobuhvatne procjene rizika u upravljanju u zemljama Zapadnog Balkana - Dijagnoza i mjerenje pojave zarobljenosti društva), objavljen je izvještaj „Sistemi javnih nabavki na Zapadnom Balkanu: Procjena integriteta, učinka i ranjivosti za zarobljavanje – Izvještaj za Bosnu i Hercegovinu (*Public Procurement Systems in the Western Balkans: An Assessment of Integrity, Performance and Vulnerability to Capture - Country report Bosnia and Herzegovina*)“¹.

Osnovni metodološki principi po kojima je izvještaj urađen su:

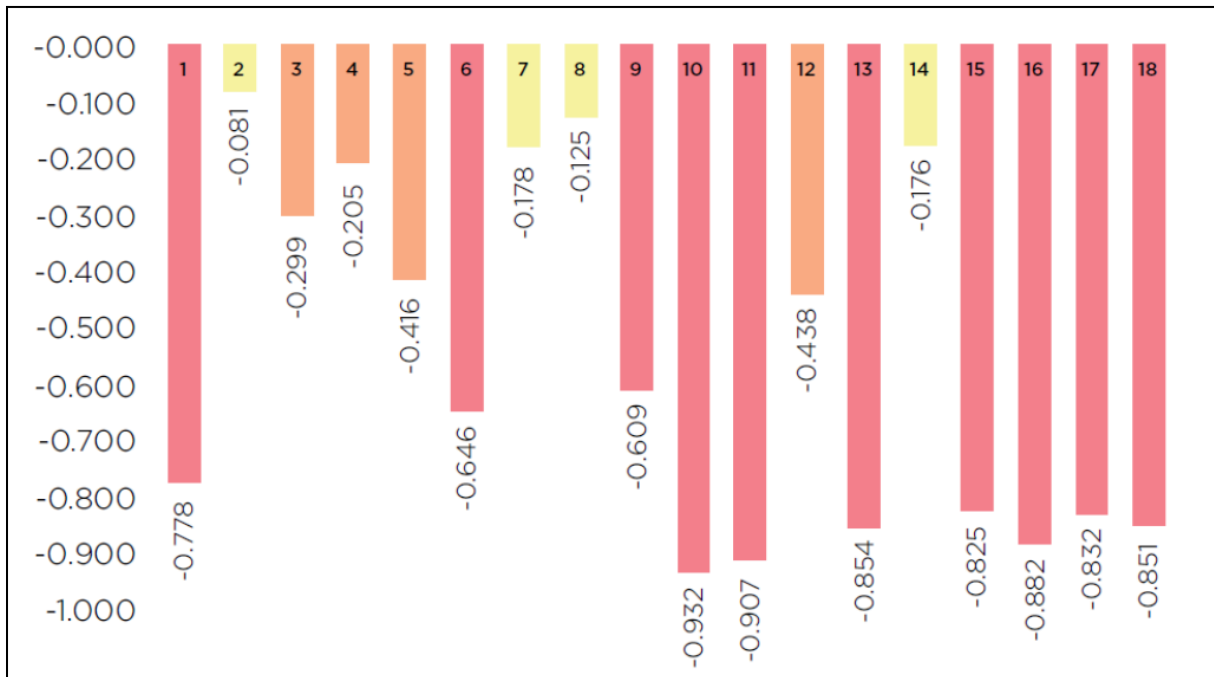
- „zajednički nazivnik“ kojim su postavljeni ključni elementi procjene u svakoj oblasti koji pružaju standardizovane informacije o rizicima zarobljavanja, izlaganja zarobljavanju i manifestacije zarobljavanja;
- „pristup višenamjenskih indikatora“ obezbijuje efikasnost korištenja prikupljenih informacija u svrhu uspostavljanja indikatora i stvaranja stavova o statusu zemlje u svakoj procijenjenoj oblasti;
- „pristup standardizovanog prikupljanja i analize podataka“ olakšava razumijevanje dosadašnjih razlika koje su posmatrane u evaluacijama zemalja u okviru različitih projekata i olakšava razvoj različitih skupova indikatora u narednim fazama.

Procijenjeno je osamnaest različitih područja u oblasti javnih nabavki koji su važni za razumijevanje kulture vladavine, ekosistema integriteta te rizika i manifestacija zarobljavanja:

1. Regulatorni ekosistem javnih nabavki;
2. Planiranje javnih nabavki;
3. Izuzeci od primjene Zakona o javnim nabavkama;
4. Upravljanje informacijama;
5. Predtenderska faza;
6. Ugovaranje;
7. Male nabavke;
8. Pravni lijekovi;
9. Kontrola nad primjenom zakona;
10. Izvršenje ugovora;
11. Sukob interesa;
12. Revizioni mehanizmi;
13. Sistem krivičnog pravosuđa;
14. Kapaciteti i upravljanje ljudskim resursima;
15. Trendovi u ugovorima o javnim nabavkama;
16. Trendovi u okvirnim sporazumima;
17. Najuspešniji ponuđači;
18. Trendovi u malim nabavkama.

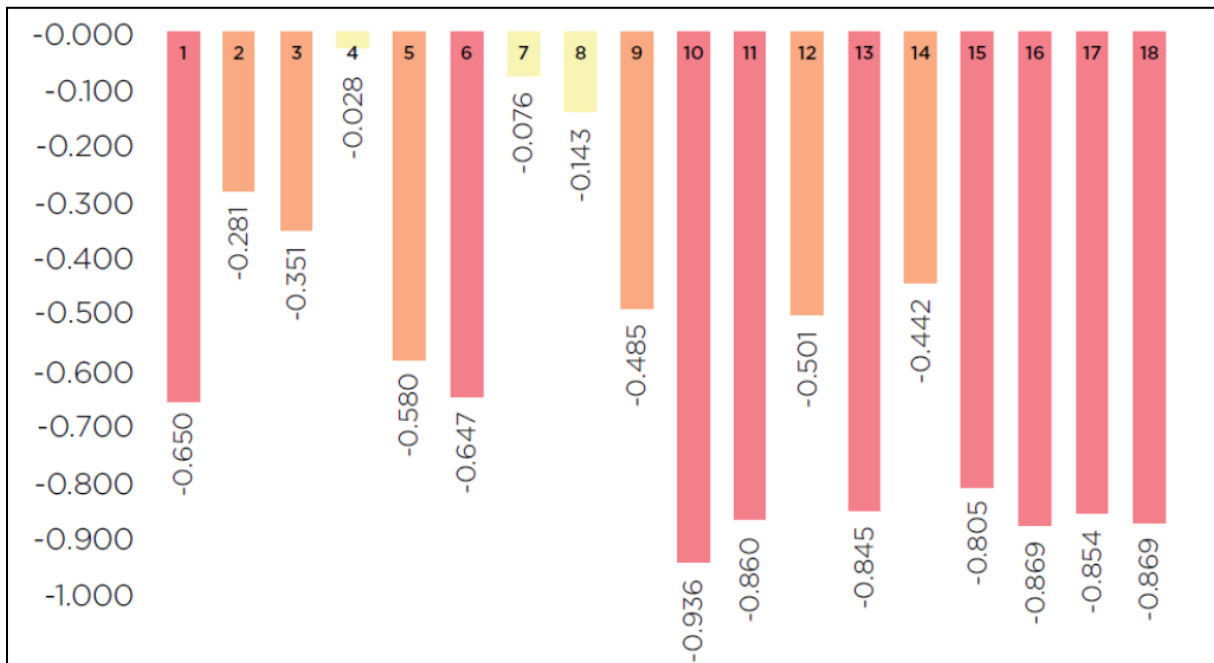
Za svako područje procijenom grupe višenamjenskih indikatora, koristeći pristup standardizovane analize podataka, mjereni su indeks otpora na korupciju i indeks rizika zarobljavanja. Za svaki indeks su date aritmetičke interpretacije koje su ocijenjene od -1,00 do +1,00 (sa ekstremom 1,00 koji je nedostižan).

¹ Izvještaj dostupan na http://integrityobservers.eu/UserDocs/Images/Public_Procurement_BOSNIAandHERZEGOVINA.pdf

Ilustracija 1: Indeks otpora na korupciju (2017)

(Izvor: Public Procurement Systems in the Western Balkans: An Assessment of Integrity, Performance and Vulnerability to Capture - Country report Bosnia and Herzegovina)

Ilustracija 2: Indeks rizika zarobljavanja (2017)

(Izvor: Public Procurement Systems in the Western Balkans: An Assessment of Integrity, Performance and Vulnerability to Capture - Country report Bosnia and Herzegovina)

U izvještaju se navodi da je primjećen značajan napredak u oblastima 7 (Male nabavke) i 8 (Pravni lijekovi), kao i određeni napredak u oblastima 2 (Planiranje javnih nabavki) i 14 (Kapaciteti u upravljanje ljudskim resursima). Međutim, također se navodi da u 10 od 18 kategorija (kategorije 1, 6, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18) postoje samo osnovni odgovori na pojavu korupcije, što ukazuje na manjak pažnje na smanjenje korupcije u razvoju sistema javnih nabavki.

Značajni rizici zarobljavanja sistema, koji su uočeni u kategorijama 1, 6, 10, 11, 13, 15, 16, 17 i 18, dodatno ukazuju na potrebu za snažnije inicijative u ovom području. Slab učinak sistema je primjećen u horizontalnoj odgovornosti i kontrolama, koje su dodatno naglašene strukturalnim i praktičnim manjkavostima u institucionalnom nadzoru (manjak pro-aktivnih istraga i izvještavanja u oblasti malih nabavki, objavljivanja osnovnih informacija o ugovorima, informacije o uspješnim ponuđačima i okvirnim sporazumima). Također, rizici koji proizlaze iz nedostatka jasne podjele nadležnosti u procedurama javnih nabavki, kao i nedostatak protokola o upravljanju tenderskom dokumentacijom, podrivaju odvratanje od korupcije u javnim nabavkama. Vjerovatnoća pojave neotkrivene korupcije je povećana nedostatkom značajnih prepreka za sprečavanje sukoba interesa, posebno na lokalnom nivou. Naposljetku, u izvještaju se navodi da nedostatak legislativnih akata u vezi sa izvršenjem ugovora, u slabom institucionalnom okruženju, dovodi korupciji skoro van dometa bilo kojeg od uspostavljenih mehanizama u Bosni i Hercegovini.

Javne nabavke u Bosni i Hercegovini

Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 117. Sjednici, održanoj 10. oktobra 2017. godine, donijelo Odluku o osnivanju Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, koja je stupila na snagu objavljivanjem u „Službenom glasniku BiH“ br. 83 od 17. novembra 2017. godine.

Radna grupa je zadužena za izradu Nacrta Zakona shodno Strateškom cilju 1. - Pravni okvir Strateškog akcionog plana za period 2016.-2017. godine Strategije razvoja javnih nabavki Bosne i Hercegovine za period 2016.-2020. godine², s ciljem postupnog usklađivanja s direktivama EU (2014/24/EU o javnim nabavkama i 2014/25/EU o nabavci subjekata koji djeluju u vodnom sektoru, energetsom i prometnom sektoru i sektoru poštanskih usluga) te poboljšanja postojećih zakonskih rješenja i uklanjanja tehničkih nedostataka važećeg Zakona.³

U periodu od 24.11.2017. godine do 10.07.2018. godine, Radna grupa je održala 7 sastanaka, tokom kojih je razmotreno više od 100 prijedloga i komentara. Pripremljeni nacrt Zakona o izmjenama i dopuna Zakona o javnim nabavkama je formalno predan Agenciji za javne nabavke BiH, koja je zatim, prije dostavljanja nacrta na usvajanje Vijeću ministara BiH (koje potom Zakon o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH), zatražila potrebna mišljenja nadležnih institucija.⁴

Obuka službenika za javne nabavke

Nakon objavljivanja Pravilnika o obuci službenika za javne nabavke u „Službenom glasniku BiH“ br. 08/18 od 02.02.2018. godine, počele su prve obuke službenika za javne nabavke. Prvi krug petodnevni obuka je organizovan za institucije Bosne i Hercegovine u periodu od 21-25.05.2018. godine u Sarajevu. Agencija za javne nabavke planira u saradnji sa Evropskom Komisijom kroz ovaj vid edukacije obučiti više od 2500 službenika.⁵

² Bosna i Hercegovine, Vijeće ministara BiH. (2016). *Strategija razvoja javnih nabavki Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2016. – 2020. godine*

³ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Novembar, 2017). *Održan konstituirajući sastanak radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama*

⁴ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (August, 2017). *Održan sedmi sastanak radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama.*

⁵ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Juni, 2017). *Održana prva petodnevna obuka za službenika za javne nabavke*

Razvoj Portala javnih nabavki u BiH

Početakom 2018. godine, Agencija za javne nabavke je na Portalu javnih nabavki u BiH omogućila objavu plana nabavki na Portalu javnih nabavki. Objava je opcionalna i ne isključuje objavu plana javnih nabavki na internet stranici ugovornog organa.⁶

Mobilna aplikacija za elektronske javne nabavke u BiH „e-Nabavke BiH“ je u Aprilu 2018. godine puštena u rad. Aplikacija omogućava svim korisnicima da u mobilnim uslovima rada imaju puni pristup tržištu javnih nabavki, da putem mobilnog telefona budu obaviješteni o svim prilikama iz oblasti koja ih interesuje te omogućava komunikaciju ugovornih organa i ponuđača u vezi sa davanjem pojašnjenja za objavljene tenderske dokumentacije.⁷

Od novembra 2018. godine, nakon završetka postupka nabavke, tenderska dokumentacija na Portalu javnih nabavki postaje javno dostupna svim zainteresiranim licima. Također, sve tenderske dokumentacije nabavki koje su unešene u sisteme e-Nabavke od 27.11.2014. godine su postale javno dostupne.⁸

Zajedničke nabavke policijskih agencija u BiH

U februaru 2018. godine, potpisan je *Sporazum o provođenju postupaka javnih nabavki policijske opreme i naoružanja od strane Agencije za policijsku podršku za potrebe policijskih tijela Bosne i Hercegovine* (Državne agencije za istrage i zaštitu, Granične policije Bosne i Hercegovine i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine).⁹

Sporazumom kojim se utvrđuje način saradnje i procedure prilikom nabavki policijske opreme i naoružanja, realizirani su zaključci Parlamentarne skupštine BiH i zaključci i preporuke Ureda za reviziju institucija BiH. Ovim je osigurano funkcionisanje sistema zajedničkih nabavki koje je predviđeno Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine. Zajedničkim nabavkama će se omogućiti ostvarivanje ušteta i povećati nivo transparentnosti prilikom provođenja postupaka javnih nabavki.

⁶ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Februar, 2018). *Objava Plana nabavki na Portalu javnih nabavki*

⁷ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (April, 2018). *Puštena u rad mobilna aplikacija „e-Nabavke BiH“*

⁸ Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Novembar, 2018). *Tenderske dokumentacije postale javno dostupne na Portalu javnih nabavki*

⁹ Bosna i Hercegovina, Agencija za policijsku podršku BiH. (Maj, 2018). *Agencija za policijsku podršku zaključila Sporazum o provođenju postupaka javnih nabavki za Policijska tijela BiH*

Antikorupcijski kapaciteti javnih nabavki u sigurnosnom sektoru

Metodološki okvir

Metodologija za utvrđivanje antikoruptivnog indeksa (AK indeks) u sektoru sigurnosti namijenjena je za interni monitoring javnih nabavki u cilju procjene njegove otpornosti na korupciju, odnosno za utvrđivanje antikorupcijskih kapaciteta javnih nabavki u sektoru sigurnosti. Metodologija sadrži sisteme za validaciju otpornosti na korupciju i monitoring javnih nabavki u sektoru sigurnosti u pet oblasti:

- a) planiranje javnih nabavki,
- b) sprovođenje postupka javnih nabavki,
- c) dodjelu ugovora i izvještavanje,
- d) izvršenje ugovora i
- e) kapaciteti sigurnosne institucije za sprovođenje postupaka javnih nabavki.

Ilustracija 1: CSS metodologija monitoringa antikoruptivnih kapaciteta sektora sigurnosti za proces postupka javnih nabavki

Radi lakše i tačnije primjene metodologije, za svaku od pet navedenih oblasti urađene su dvije tabele. Prva tabela se koristi za prikupljanje podataka u vezi monitoringa koji će se koristiti za pisanje godišnjeg izvještaja o monitoringu, a druga se koristi za samo sprovođenje monitoringa. U prvoj tabeli navedeno je 15 kritičnih tačaka ili područja gdje se javlja korupcija pri sprovođenju javnih nabavki u sektoru sigurnosti s predloženim mehanizmima antikoruptivnog djelovanja i pokazateljima djelovanja. U drugoj tabeli, koja će se koristiti za

razvoj indeksa i monitoring javnih nabavki u sektoru sigurnosti, definisano je pet oblasti monitoringa s pokazateljima područja monitoringa, kvantifikacijom pokazatelja i izvora na osnovu kojih se može vršiti monitoring, odnosno provjeriti vrijednost dobijenog poena.

Za svako od navedenih područja monitoringa u oblasti javnih nabavki u sektoru sigurnosti, u metodologiji je predložen i kvantifikacijski pokazatelj – ocjena, kao izvjesna vrijednost efikasnosti područja monitoringa. Vrijednost kvantificiranog pokazatelja monitoringa izražena je u bodovima, pri čemu je maksimalna AK vrijednost kapaciteta (kapacitet otpornosti, transparentnosti, efikasnosti i provjerljivosti) u svakom području monitoringa izražena sa tri ili pet bodova. Nedostatak navedenih kapaciteta je izražen sa jednim bodom.

Rezultat institucije u područjima monitoringa zavisi i od ukupnog broja postupaka nabavki koje provodi, odnosno vrijednosti individualnih nabavki. U cilju smanjenja uticaja navedenog, u određenim pokazateljima uzet je u obzir apsolutni broj, a u drugim relativni (odnosno postotak).

Ukupan rezultat, nastao zbrajanjem svih bodova u pet posmatranih područja monitoringa, predstavlja numeričku vrijednost otpornosti javnih nabavki u sektoru sigurnosti na korupciju, odnosno antikorupcijske kapacitete u pet navedenih oblasti. Naravno, radi detaljnije analize monitoringa moguće je kvantifikovati i samo jedno od pet navedenih područja monitoringa.

Dijeljenjem postignutog broja bodova s ukupnim mogućim brojem bodova (115) i množenjem postignutog rezultata sa 100, dobiva se procentualni rezultat otpornosti javnih nabavki sektora sigurnosti na korupciju. Množenjem dobivenog procentualnog iznosa sa 0,05 dobiva se vrijednost antikorupcijskog indeksa javnih nabavki u sektoru sigurnosti, pri čemu se za prosječnu aritmetičku vrijednost od 4,5 do 5 smatra da je vrijednost indeksa 5, za prosječnu aritmetičku vrijednost između 3,5 i 4,4 smatra se da je vrijednost indeksa 4, za prosječnu aritmetičku vrijednost između 2,5 i 3,4 smatra se da je vrijednost 3, za prosječnu aritmetičku vrijednost od 1,5 do 2,4 smatra se da je vrijednost 2, za prosječnu aritmetičku vrijednost manju od 1,5 smatra se da je vrijednost 1.

Primjer: Izračunavanje AK indeksa JN

Osvojeno 65; max 115

$65/115=0,56 \times 100 = 56,52$

$56,52\% \times 0,05=2,83$ što znači da je Index AK=3

Gdje je:

- Indeks 5 – kompletan AK kapacitet
- Indeks 4 – visok AK kapacitet
- Indeks 3 – srednji AK kapacitet
- Indeks 2 – slab AK kapacitet
- Indeks 1 – nema AK kapaciteta

Uputstvo za monitoring

U tabeli za razvoj indeksa za svako područje monitoringa, potrebno je za svaki pokazatelj unijeti broj poena zavisno od toga kako se kvantifikuje pokazatelj. U određenim oblastima postoje samo dvije, a u nekim tri ili četiri ocjene. Potrebno je upisati ocjenu koja odgovara stanju u instituciji/agenciji nad kojom se vrši monitoring u oblasti javnih nabavki. Treba napomenuti da ocjena 5 predstavlja metodološki idealno stanje i teško je ostvariva u realnim situacijama u bilo kojoj sigurnosnoj instituciji. Srednja ocjena podrazumijeva da sigurnosna institucija ispunjava sve zakonske uslove u oblasti nad kojom se vrši monitoring, ali ne obezbjeđuje dodatane uslove za jačanje odgovornosti, transparentnosti i provjerljivosti, a koji nisu obavezni na osnovu zakona – ocjena 3.

Tehnike monitoringa

Monitoring javnih nabavki u sektoru sigurnosti može se provesti na više različitih načina. Organizacije trebaju nastojati da koriste najekonomičnije izvore podataka (dokaza) svakog segmenta u sigurnosnom sektoru koji je predmet monitoringa. Kako će se vršiti sam postupak monitoringa zavisi od prirode i odabira područja i specifičnosti polja monitoringa, ali se uglavnom preporučuje korištenje sljedećih metoda:

- a) Posmatranje – posebno važna metoda u slučajevima kada ne postoje pisani dokazi o postupcima javnih nabavki (primjenjiva je jedino u slučajevima kada postoji osoba koja će u samom sektoru vršiti posmatranje, npr. diskretnim posmatranjem se može otkriti neovlašten pristup dokumentaciji).
- b) Intervju - koristan je u slučaju kada ne postoje dokazi ili su dokazi nedovoljno jasni. Intervjuer treba obratiti pažnju na ton razgovora, jer grub i oštar ton može uticati na ispitanika i izazvati nekooperativnu i odbrambenu reakciju.
- c) Provjera vjerodostojnosti i tačnosti – ako se u postupku monitoringa dođe do pisane dokumentacije može se vršiti provjera vjerodostojnosti i tačnosti navedenih podataka (koristiti metodu poređenja i povezivanja).
- d) Analitički pregledi – (usporedba više serija podataka, usporedba podataka subjekta nad kojim je vršen monitoring). Za analitički pregled koristiti raspoloživu dokumentaciju kao što su revizorski izvještaji, budžeti, godišnji planovi javnih nabavki i druge analize u predmetnoj oblasti.

Uzorkovanje

Uzorak predstavlja bilo koji od zasebnih elemenata koji sačinjavaju relevantnu populaciju koja je predmet monitoringa. U prvom koraku, potrebno je osigurati da ciljna populacija monitoringa bude jasna i da su zastupljeni svi elementi. U konkretnom slučaju monitoringa institucija sektora sigurnosti, preporučuje se da uzorak bude određen na osnovu broja uposlenih i visine budžeta. Izbor i veličina uzorka monitoringa zavisi od specifičnosti sektora nad kojim se vrši monitoring. Primjera radi, ako se vrši monitoring nad institucijama koje po zakonu imaju obavezu da štite određene podatke ili svoj rad zasnivaju na tajnosti, preporučuje se izbor manjeg uzorka. Također, manji uzorak se koristi za institucije i agencije za koje se smatra da nisu od ključne važnosti (materijalne) za finansijske izvještaje o javnim nabavkama, tj. imaju malu budžetsku liniju u odnosu na cjelokupan budžet u sigurnosnom sektoru.

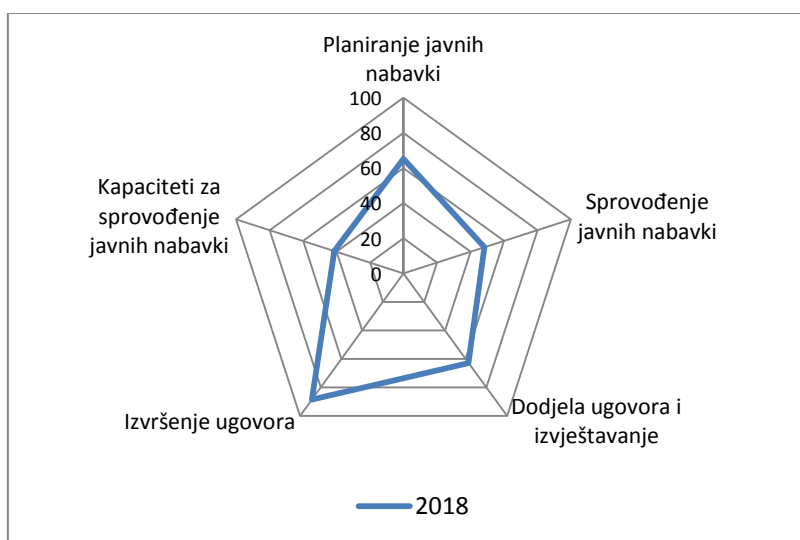
Pri izboru uzorka koji će biti testiran, potrebno je razmotriti sljedeće:

- uzorak treba izabrati iz cjelokupne populacije/sektora monitoringa,
- period obuhvaćen uzorkom treba biti odgovarajući, a uobičajeno je da to bude period prvih šest mjeseci ili godinu dana, odnosno za tekuću budžetsku godinu,
- treba zabilježiti metod uzorkovanja, uzorak treba da uključi sve navedene oblasti i
- testiranje se treba fokusirati na visokorizična područja.

Procjena otpornosti sigurnosnog sektora na korupciju u javnim nabavkama

Akcionim planom monitoringa određeno je da se u drugoj godini uradi analiza i utvrđivanje antikorupcionog indeksa za 22 institucije sigurnosnog sektora s različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini. Za utvrđivanje antikorupcionog indeksa korišteni su podaci iz 2017. i 2018. godine dostupni na internet stranicama institucija, pismeni upiti ili intervjui s njihovim predstavnicima te izvještaji o finansijskoj reviziji nadležnih revizorskih institucija. Od 22 institucije, 20 je odgovorilo na upit ili omogućilo da se obavi intervju, dok dvije (Vrhovni sud Federacije BiH i Općinski sud u Bihaću) nisu dostavile odgovore. Stoga, monitoring je urađen za 20 institucija koje su dostavile tražene podatke.

Ovaj krug monitoringa je posvećen pravosudnim institucijama, odnosno sudovima i tužilaštvima, za koje će utvrđeni antikorupcioni indeksi predstaviti baznu liniju, pomoću koje će, tokom istraživanja u budućnosti, omogućiti kvalitativno praćenje napora institucija za jačanje antikorupcijskih kapaciteta u javnim nabavkama.

Ilustracija 2: Prosječne ocjene po oblasti

Institucija	Vrijednost AK indeksa	Institucija	Vrijednost AK indeksa
VSTV	3,74	Okružni sud u Banjaluci	2,91
Sud BiH	3,70	Tužilaštvo BiH	2,87
Ustavni sud BiH	3,43	Kantonalni sud u Tuzli	2,87
Kantonalni sud u Sarajevu	3,30	Općinski sud u Sarajevu	2,83
Osnovni sud u Bijeljini	3,22	Federalno tužilaštvo FBiH	2,83
Kantonalno tužilaštvo KS	3,22	Osnovni sud u Banja Luci	2,78
Kantonalno tužilaštvo ZDK	3,09	Općinski sud u Tuzli	2,74
Kantonalno tužilaštvo USK	3,09	Kantonalno tužilaštvo TK	2,74
Okružno javno tužilaštvo Banja Luka	3,04	Općinski sud u Mostaru	2,70
Općinski sud u Zenici	2,91	Kantonalni sud u Bihaću	2,57

Tabela 1: Utvrđena vrijednost AK indeksa

Kao i prethodnim monitoringom institucija sektora sigurnosti, uočeno je da institucije većinom djeluju u okviru zakonskih obaveza vezanih za javne nabavke. U znatnom broju slučajeva primjetno je da nisu obezbijeđeni dodatni uslovi za jačanje odgovornosti, transparentnosti i povjerljivosti na šta ih, istina, i ne obavezuju odredbe Zakona, ali bi u konačnici doprinijele većem povjerenju u proces javnih nabavki. Zajedničkom analizom procjene pet oblasti za 20 institucija sektora pravosuđa, kao i do sada, uočava se da su institucije najbolje ocijenjene u oblasti 'Izvršenje ugovora'. Takav rezultat je ostvaren smanjenjem, odnosno ukidanjem prakse potpisivanja aneksa ugovora, kao i uvođenjem mehanizama kontrole kvalitete isporučene robe, odnosno izvršenih usluga i radova.

Najlošije ocijenjena oblast je 'Kapaciteti sigurnosne institucije za sprovođenje postupaka javnih nabavki' što je rezultat nepostojanja adekvatnih kapaciteta, kao i imenovanja jedne stalne komisije za javne nabavke. Ova pojava se može objasniti činjenicom da se radi o manjim ugovornim organima, koji većinu nabavki provode putem direktnog sporazuma. Također, tu se nalazi i razlog niske ocjene za oblast 'Sprovođenje javnih nabavki'.

Problematično je što određene institucije nisu objavile Obrazac za praćenje realizacije ugovora, a što je zakonska obaveza. Također, samo mali broj institucija je interno regulisao provođenje procedura vezanih za javne nabavke ili su usvojeni pravilnici koji se tiču određene procedure.

Institucija	Planiranje javnih nabavki	Sprovođenje javnih nabavki	Dodjela ugovora i izvještavanje	Izvršenje ugovora	Kapaciteti za sprovođenje javnih nabavki	Vrijednost AK indeksa
VSTV	84,00	73,91	60,87	80,95	73,91	3,74
Sud BiH	84,00	60,87	78,26	100,00	47,83	3,70
Ustavni sud BiH	76,00	56,52	47,83	90,48	73,91	3,43
Kantonalni sud u Sarajevu	76,00	56,52	78,26	90,48	30,43	3,30
Kantonalno tužilaštvo KS	76,00	52,17	65,22	100,00	30,43	3,22
Osnovni sud u Bijeljini	84,00	39,13	60,87	90,48	47,83	3,22
Kantonalno tužilaštvo USK	60,00	52,17	60,87	90,48	47,83	3,09
Kantonalno tužilaštvo ZDK	60,00	52,17	60,87	90,48	47,83	3,09
Okružno javno tužilaštvo Banja Luka	84,00	39,13	69,57	90,48	21,74	3,04
Okružni sud u Banjaluci	52,00	43,48	78,26	80,95	39,13	2,91
Općinski sud u Zenici	60,00	52,17	60,87	90,48	30,43	2,91
Kantonalni sud u Tuzli	52,00	47,83	60,87	80,95	47,83	2,87
Tužilaštvo BiH	52,00	39,13	69,57	90,48	39,13	2,87
Federalno tužilaštvo FBiH	60,00	43,48	60,87	90,48	30,43	2,83
Kantonalno tužilaštvo TK	52,00	52,17	60,87	80,95	39,13	2,83
Općinski sud u Sarajevu	68,00	39,13	56,52	90,48	30,43	2,83
Općinski sud u Tuzli	52,00	52,17	60,87	80,95	39,13	2,83
Općinski sud u Mostaru	52,00	47,83	60,87	80,95	39,13	2,78
Osnovni sud u Banja Luci	60,00	43,48	56,52	90,48	30,43	2,78
Kantonalni sud u Bihaću	60,00	21,74	47,83	90,48	39,13	2,57

Tabela 2: Bodovi po oblastima

Tokom monitoringa primijećene su određene sličnosti na osnovu kojih je moguće dati opće preporuke. Pojedine preporuke institucije neće biti u stanju same ispuniti, odnosno zahtijevaće značajniju podršku Agencije za javne nabavke BiH i drugih institucija.

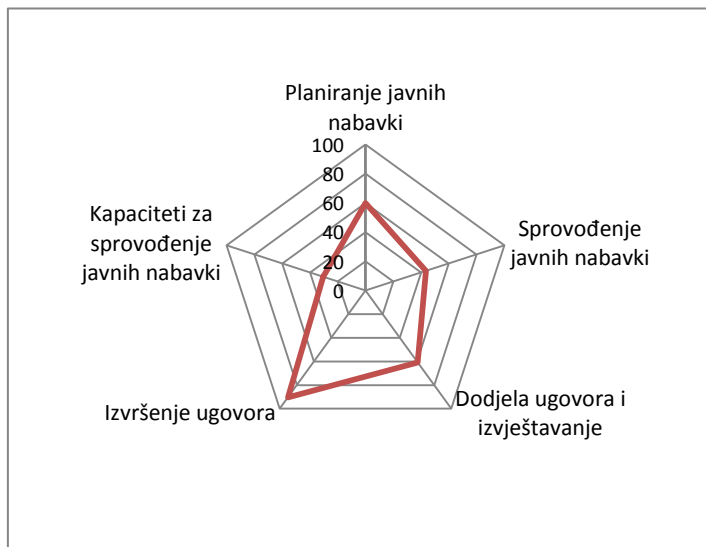
- a) **Institucije bi trebale internim aktom regulisati provođenje procedura vezanih za javne nabavke (planiranje javnih nabavki, analiza i ispitivanje tržišta, kontrola kvalitete isporučene robe te izvršenih usluga i radova).**
- b) **Preporučuje se uspostava baze tehničkih specifikacija koja bi bila redovno ažurirana na osnovu provedenih analiza i ispitivanja tržišta.**
- c) **U svrhu veće transparentnosti preporučuje se objavljivanje plana javnih nabavki sa svim planiranim nabavkama (osim onih koje bi izričito mogle da ugroze sigurnosnu ulogu institucije).**
- d) **Objavljivati izmjene i dopune plana javnih nabavki s datumom i obrazloženjem izmjena i dopuna, posebno u pogledu sredstava koja će biti korištena za nove stavke u planu nabavki.**
- e) **Institucije se pozivaju da poštuju zakonsku obavezu objavljivanja i blagovremenog ažuriranja Obrasca za praćenje realizacije ugovora.**
- f) **Preporučuje se da se obezbijedi pregledno objavljivanje dokumenata vezanih za javne nabavke na internet stranici institucije (ili ugovornog organa koji provodi zajedničke nabavke).**
- g) **Institucije bi trebale za svaki predmet nabavke imenovati novu komisiju, čiji član neće biti službenik koji je učestvovao u pripremnim radnjama (izrada plana javnih nabavki, provođenje analize i istraživanja tržišta, izrada tenderske dokumentacije i dr.), a u kojoj će sekretar biti službenik koji ima iskustva s procedurama javnih nabavki.**
- h) **Pozivaju se institucije, posebno kada se radi o ugovornim organima koji većinu nabavki vrše putem direktnog sporazuma, da iskoriste zakonsku mogućnost provođenja zajedničkih nabavki.**
- i) **Institucije bi trebale objavljivati godišnje izvještaje o provedenim postupcima javnih nabavki s informacijama o broju, vrijednostima i vrsti postupaka javnih nabavki, broju dobivenih ponuda, broju i vrijednosti potpisanih ugovora, kao i o planiranim postupcima koji nisu provedeni.**

Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,83

Ilustracija 3: Ocjene po oblastima (Federalno tužilaštvo FBiH)

Na internet stranici Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine je objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu i jedna Izmjena i dopuna plana javnih nabavki. Institucija je u Planu javnih nabavki objavila i nabavke nižih vrijednosti nego što je previđeno Zakonom, čime se ostvaruje veći stepen transparentnosti. **Preporučujemo da se u Izmjenama i dopunama plana javnih nabavki navede obrazloženje izmjena.**

Uočeno je da na internet stranici institucije nema objavljenog Obrasca za praćenje realizacije ugovora na način kako je to propisano Zakonom. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi Obrazac za praćenje realizacije ugovora i da isti ažurira najmanje svaka tri mjeseca.**

Institucija nema interne akte koji definišu procedure vezane za javne nabavke. **Preporučuje se da se usvoje interni akti koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta i izvještavanja o provedenim ispitivanjima, kontrolu kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.** Također se **preporučuje uspostava baze tehničkih specifikacija.**

U Federalnom tužilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine nema odsjeka za javne nabavke i poslove javnih nabavki vrši sekretar suda. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

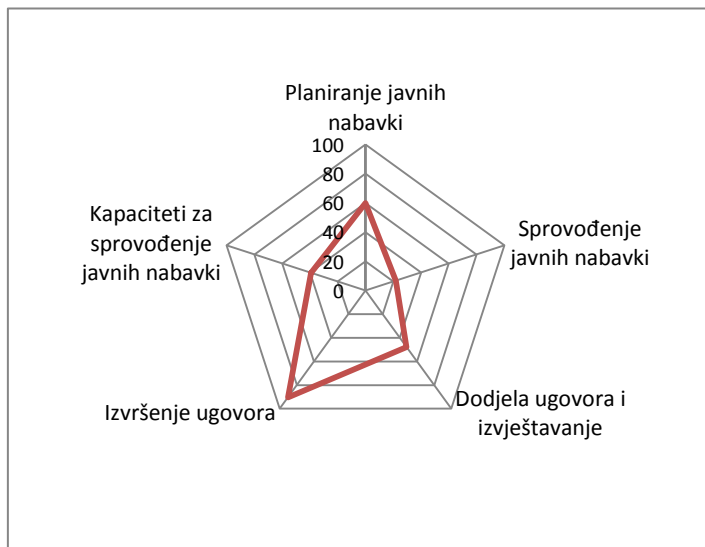
Preporuka je da prije podnošenja i usvajanja plana za javne nabavke isti prođe kroz detaljnu internu provjeru i kontrolu u cilju sagledavanja stvarnih potreba te da se interne provjere realizacije plana javnih nabavki vrše kontinuirano tokom njegove realizacije.

Kantonalni sud u Bihaću

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa:2,57

Ilustracija 4: Ocjene po oblastima (Kantonalni sud u Bihaću)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 17.04.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži nabavke vrijednosti veće od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova, što je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. S obzirom da su objavljene samo tri stavke, a posljednja stavka je pod rednim brojem 26, potpuni Plan nabavki sadrži najmanje još 23 stavke koje nisu navedene. **U cilju veće transparentnosti, preporučuje se instituciji da usvoji praksu objavljivanja svih stavki planiranih nabavki.**

Kantonalni sud u Bihaću je objavio i tri Izmjene i dopune plana nabavki, iako je u trećoj objavljenoj Izmjeni navedeno da se radi o četvrtoj izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki. Izmjenom i dopunom od 31.05.2018. godine, planirana nabavka „Građevinski radovi na zgradi suda“ (otvoreni postupak) je izmjenjena i podijeljena na dvije: „Građevinski radovi na zgradi suda“ (otvoreni postupak) i „Radovi na popločavanju i asfaltiranju“ (konkurentski postupak). Uvidom u objavljenu dokumentaciju uočeno je da je 19.04.2018. godine pokrenut postupak nabavke „Građevinski radovi na zgradi suda“, a 30.05.2018. godine donesena je odluka o poništenju postupka u čijem obrazloženju je navedeno da je zaprimljena jedna ponuda koja je bila kompletna, međutim cijena ponude je bila znatno veća od procijenjene vrijednosti i nije postojala mogućnost preraspodjele sredstava te se s toga postupak poništio. U posljednjoj Izmjeni i dopuni plana nabavki od 10.07.2018. godine procijenjene vrijednosti za „Građevinski radovi na zgradi suda“ (otvoreni postupak) i „Radovi na popločavanju i asfaltiranju“ (konkurentski postupak) su povećane za 29.000,00 KM, odnosno za 19.000,00 KM i 4.200,00 KM, iako je 18.06.2018. godine ponovno je pokrenut postupak nabavke za „Građevinski radovi na zgradi suda“ u kojem je navedena procijenjena vrijednost od 162.700,00 KM, što je za 18.000,00 KM veći iznos od iznosa navedenog u Izmjenama i

dopunama plana nabavki od 31.05.2018. godine. Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača je objavljena 03.08.2018. godine. Iako je i u ovom slučaju zaprimljena jedna ponuda koja je bila kompletna (od drugog ponuđača i bez ponude ponuđača pokrenutog postupka od 19.04.2018. godine), a čija je cijena ponude također bila znatno veća od procijenjene vrijednosti, u obrazloženju se navodi da su unutrašnjom preraspodjelom budžeta ova sredstva obezbjeđena. Prihvaćena ponuda je u iznosu od 228.079,68 KM, što je za 84.079,68 KM ili 58,39% više od procijenjene vrijednosti 31.05.2018. godine (144.000,00 KM) i za 65.379,68 KM ili 40,18% više od procijenjene vrijednosti navedene u Odluci o pokretanju postupka nabavke od 18.06.2018. godine.

U izmjeni i dopuni plana nabavki od 1.06.2018. godine, izmjenjena je jedna tačka gdje su određene nabavke izbrisane i za jednu je promijenjena vrijednost. Kantonalni sud u Bihaću je obrazložio da će se izbrisane nabavke izvršiti iz sredstava donacije u okviru IPA projekta te da će centralizovanu nabavku provesti Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Međutim, nije navedeno zbog čega je došlo do izmjene vrijednosti nabavke stavke „Nabavka i ugradnja telefonske opreme“ sa 7.700,00 KM na 6.000,00 KM, kao i promjena vrste postupka u direktni postupak.

Preporučuje se instituciji da usvoji unutrašnje akte kako bi se nabavke mogle blagovremeno planirati, čime bi se većem broju potencijalnih ponuđača omogućilo učešće u nabavci. Također, preporučuje se da se izmjene i dopuna plana nabavki obrazlože.

U odgovoru institucije je navedeno da se istraživanje tržišta „u najvećoj mjeri provodi putem Interneta. Kada se radi o nabavci radova, istraživanja se provode u saradnji sa projektantom“. Izvještaji o analizama, interni akti o načinu na koji se treba provoditi istraživanje i analiza tržišta niti baza tehničkih specifikacije ne postoje. **Preporučuje se da se uredi praksa istraživanja i analize tržišta internim aktima te da se sačinjavaju izvještaji o provedenim analizama. Također, preporučuje se uspostava baze tehničkih specifikacija.**

Uvidom u internet stranicu institucije uočeno je da nema objavljenog Obrasca za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.**

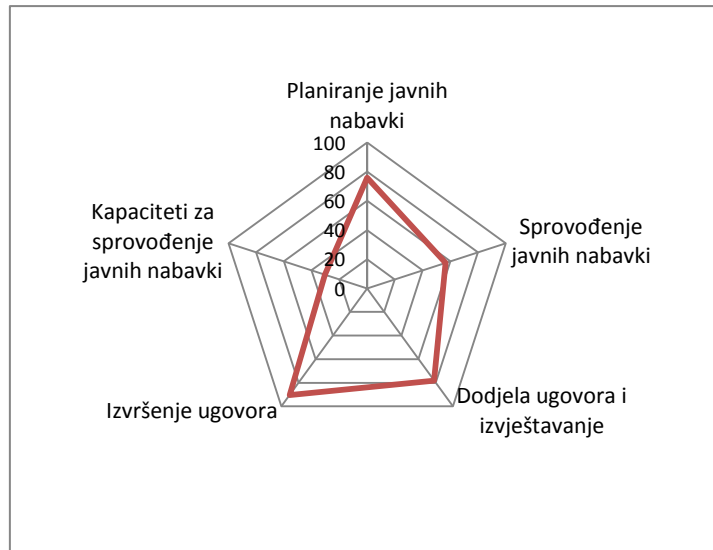
Kantonalni sud u Bihaću nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi jedan službenik. Također, Kantonalni sud u Bihaću većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe Kantonalnog suda u Bihaću vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, time bi se smanjio broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

Kantonalni sud u Sarajevu

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,30

Ilustracija 5: Ocjene po oblastima (Kantonalni sud u Sarajevu)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 20.02.2018. godine i jedna Izmjena i dopuna plana nabavki od 10.04.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Također, u Izmjeni i dopuni plana javnih nabavki je navedeno obrazloženje dopune plana nabavki. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, kao i obrazloženja izmjena i dopuna, institucija osigurava veću transparentnost.

Institucija nema interne akte o provođenju ispitivanja i analize tržišta te ne postoje niti pismeni izvještaji o izvršenim analizama. Kantonalni sud u Sarajevu nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.**

Kantonalni sud u Sarajevu nema odsjek za javne nabavke i na ovim poslovima radi jedan uposlenik. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

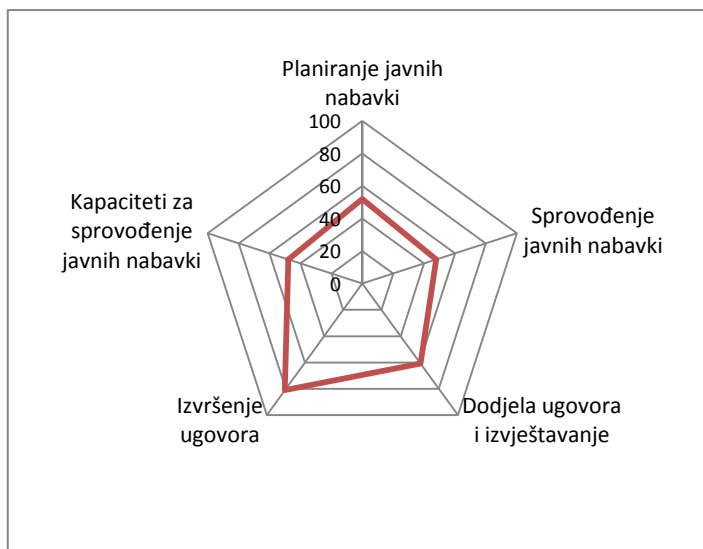
U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Kantonalni sud u Tuzli

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,87

Ilustracija 6: Ocjene po oblastima (Kantonalni sud u Tuzli)

Kantonalni sud u Tuzli je učesnik zajedničkih nabavki koje za potrebe kantonalnih organa provodi Ured za zajedničke poslove kantonalnih organa. Institucija dostavlja tehničke specifikacije, odnosno količine i sredstva koja su predviđena za nabavku.

Institucija određene postupke javnih nabavki provodi samostalno i na svojoj internet stranici objavljuje Plan javnih nabavki. Iako je Zakonom o javnim nabavkama predviđeno da se u Planu javnih nabavki objavljuju nabavke vrijednosti veće od 50.000,00 KM u slučaju roba i usluga, odnosno 80.000,00 KM u slučaju radova, institucija je objavila i planirane nabavke nižih vrijednosti, kao i nabavke koje su izuzete od primjene odredaba Zakona o javnim nabavkama (na osnovu člana 10., odnosno prirodnih i zakonskih monopola). Ovim je osiguran veći stepen transparentnosti potrošnje sredstava institucije.

Međutim, institucija nema objavljen obrazac za praćenje realizacije ugovora. Iako Ured za zajedničke poslove zaključuje okvirne sporazume sa izabranim ponuđačem, institucije koje učestvuju u zajedničkim nabavkama zaključuju pojedinačne ugovore sa izabranim ponuđačem. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.**

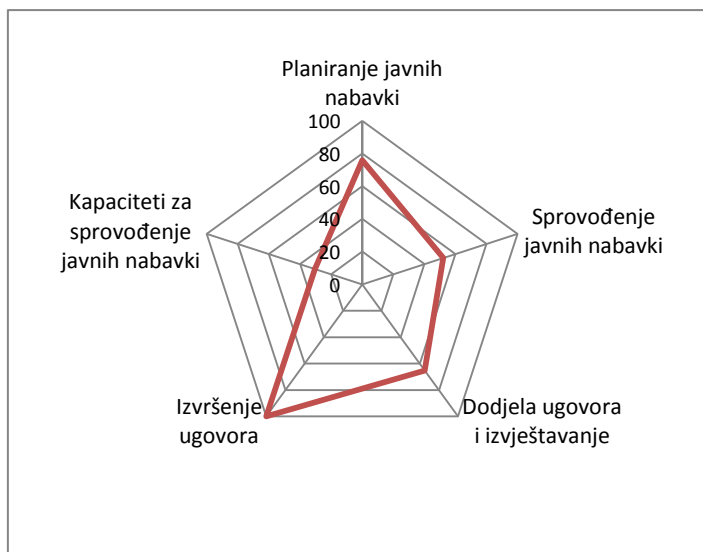
Također, **preporučuje se da institucija**, iako je učesnik zajedničkih nabavki, **usvoji interne akte vezane za provođenje javnih nabavki.**

Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapaciteta*

Vrijednost indeksa: 3,22

Ilustracija 7: Ocjene po oblastima (Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 24.01.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, institucija osigurava veću transparentnost.

Institucija nema interne akte o provođenju ispitivanja i analize tržišta te ne postoje niti pismeni izvještaji o izvršenim analizama. Također, nema uspostavljene baze tehničkih specifikacija. Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure kao i uspostavu baze tehničkih specifikacija.**

Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi šef računovodstva. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

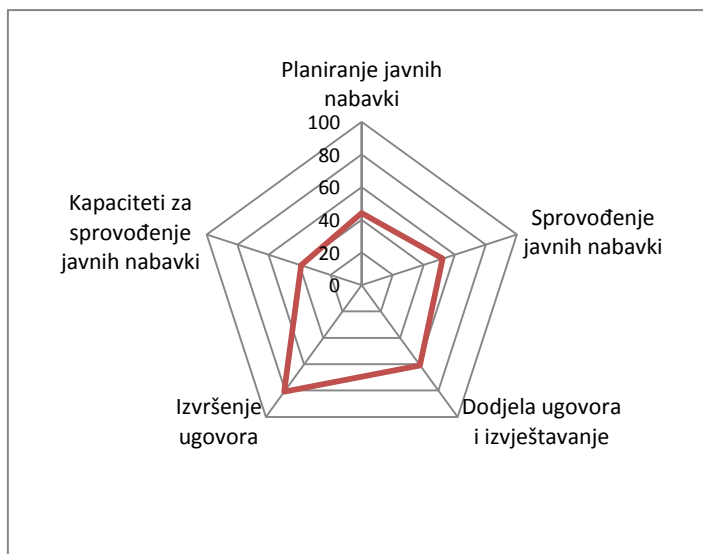
U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,74

Ilustracija 8: Ocjene po oblastima (Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona)

Nabavke za Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona, kao kantonalnog organa uprave, Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona o provođenju postupka javnih nabavki provodi Komisija za Zajedničke javne nabavke koju imenuje Vlada Tuzlanskog kantona. U dopisu je naznačeno da je Kantonalno tužilaštvo prije pokretanja postupka zajedničkih nabavki u obavezi dostaviti tehničke specifikacije za svaku vrstu nabavki.

Na internet stranici Vlade Tuzlanskog kantona je objavljen zajednički plan javnih nabavki za budžetske korisnike za koje Vlada provodi zajedničke nabavke. Uvidom je uočeno da nije objavljen Obrazac za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da se na stranici Vlade Tuzlanskog kantona u skladu sa zakonskim obavezama objavljuje Obrazac za praćenje realizacije ugovora.**

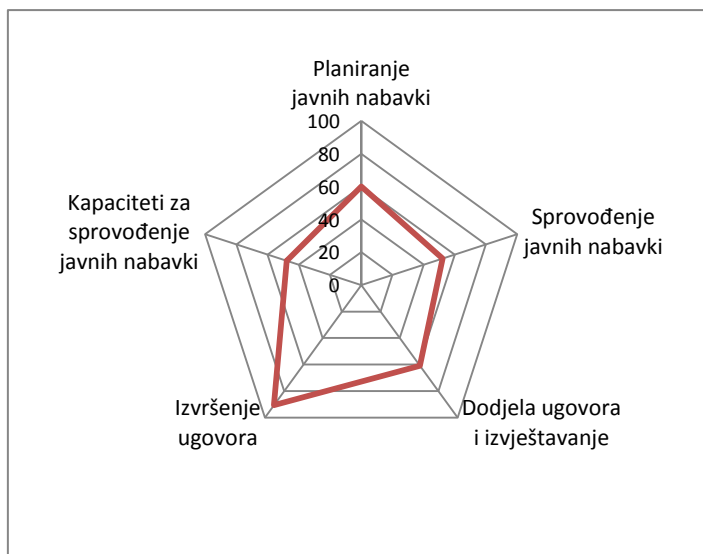
Također, ni Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona nema objavljen obrazac za praćenje realizacije ugovora. Iako Ured za zajedničke poslove zaključuje okvirne sporazume sa izabranim ponuđačem, institucije koje učestvuju u zajedničkim nabavkama zaključuju pojedinačne ugovore sa izabranim ponuđačem. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.** Pored navedenog, **preporučuje se da institucija usvoji interne akte vezane za provođenje javnih nabavki.**

Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,09

Ilustracija 9: Ocjene po oblastima (Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona)

Na internet stranici Kantonalnog tužilaštva Unsko-sanskog kantona je objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu i jedna Izmjena i dopuna plana javnih nabavki. Institucija je u Planu javnih nabavki objavila i nabavke nižih vrijednosti nego što je previđeno Zakonom, čime se ostvaruje veći stepen transparentnosti. **Preporučujemo da se u Izmjenama i dopunama plana javnih nabavki navede obrazloženje izmjena.**

Na internet stranici institucije nema objavljenog Obrasca za praćenje realizacije ugovora te se **preporučuje da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi Obrazac za praćenje realizacije ugovora i da isti ažurira najmanje svaka tri mjeseca.**

Institucija nema interne akte koji definišu procedure vezane za javne nabavke. **Preporučuje se da se usvoje interni akti koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta i izvještavanja o provedenim ispitivanjima, kontrolu kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.** Također se **preporučuje uspostava baze tehničkih specifikacija.**

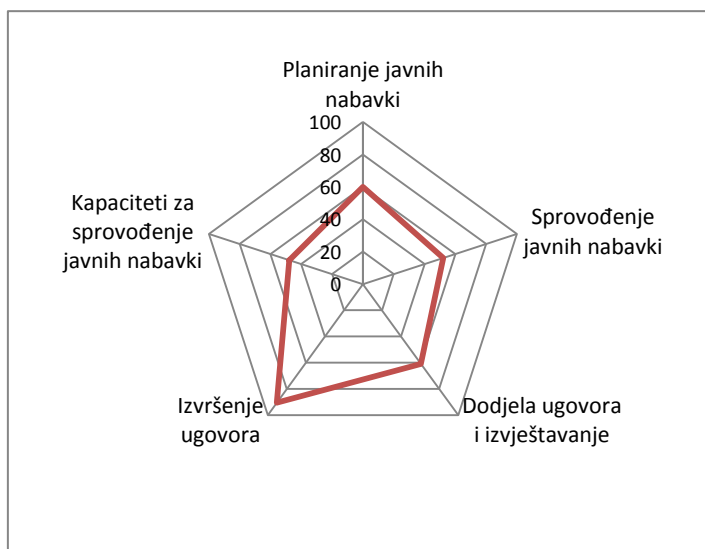
Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,09

Ilustracija 10: Ocjene po oblastima (Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 16.03.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Također objavljena je jedna Izmjena i dopuna plana nabavki od 28.06.2018. godine u kojoj su sadržana obrazloženja izmjena. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, kao i obrazloženja izmjena plana javnih nabavki, institucija osigurava veću transparentnost.

Uvidom u internet stranicu institucije uočeno je da nema objavljenog Obrasca za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.**

Institucija nema interne akte o provođenju ispitivanja i analize tržišta te ne postoje niti pismeni izvještaji o izvršenim analizama. Također, nema uspostavljene baze tehničkih specifikacija. Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure kao i uspostavu baze tehničkih specifikacija.**

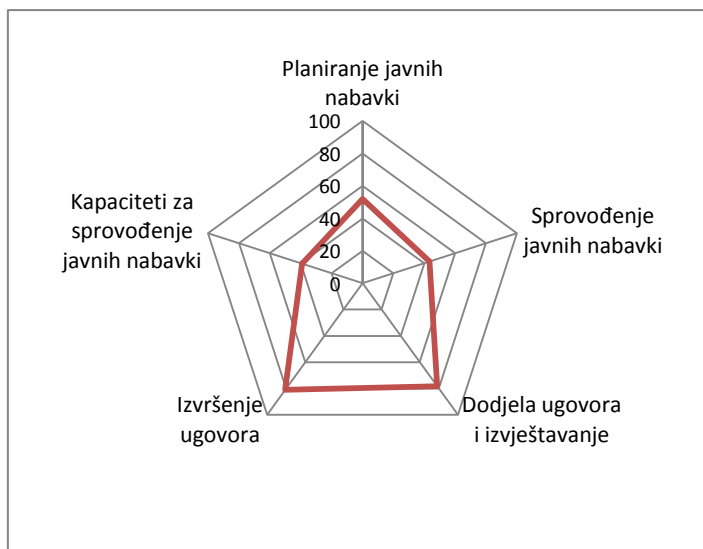
Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi šef računovodstva. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

Okružni sud u Banjaluci

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,91

Ilustracija 11: Ocjene po oblastima (Okružni sud u Banjaluci)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 31.01.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, institucija osigurava veću transparentnost.

Okružni sud u Banjaluci nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji, međutim prema odgovoru koji je institucija uputila isti je u postupku izrade.

U odgovoru institucije je navedeno da se istraživanje tržišta vrši po potrebi i tom prilikom se sačinjava izvještaj o provedenom ispitivanju tržišta. Interni akti o načinu na koji se treba provoditi istraživanje i analiza tržišta niti baza tehničkih specifikacije ne postoje. **Preporučuje se da se uredi praksa istraživanja i analize tržišta u internom aktu te da se sačinjavaju izvještaji o provedenim analizama. Također, preporučuje se uspostava baze tehničkih specifikacija.**

Institucija nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi jedan službenik. Prema sistematizaciji radnih mjesta predviđen je jedan izvršilac na radnom mjestu referent za javne nabavke i ekonom, koji po opisu poslova obavlja zadatke sekretara Komisije za javne nabavke. Također, Okružni sud u Banjaluci većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki.

Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

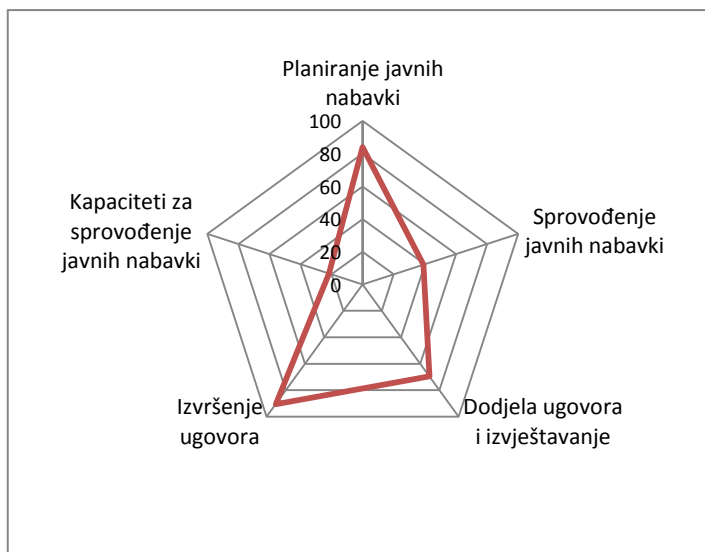
U Okružnom sudu u Banjaluci formira se stalna Komisija za javne nabavke u sastavu dva viša stručna saradnika i rukovodioca odsjeka za informaciono-komunikacione tehnologije. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Okružno javno tužilaštvo Banja Luka

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,04

Ilustracija 14: Ocjene po oblastima (Okružno javno tužilaštvo Banja Luka)

Na internet stranici Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka je objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu i dvije Izmjene i dopune plana javnih nabavki. Institucija je u Planu javnih nabavki objavila i nabavke nižih vrijednosti nego što je predviđeno Zakonom, a u Izmjenama i dopunama su objavljena obrazloženja istih, čime se ostvaruje veći stepen transparentnosti.

Institucija nema interne akte koji definišu procedure vezane za javne nabavke. **Preporučuje se da se usvoje interni akti koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta i izvještavanja o provedenim ispitivanjima, kontrolu kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.** Također se **preporučuje uspostava baze tehničkih specifikacija.**

U Okružnom javnom tužilaštvu Banja Luka nema odsjeka za javne nabavke i tek se prije godinu dana uspostavilo radno mjesto stručnog saradnika za javne nabavke, a prije je na poslovima javnih nabavki radio sekretar suda. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

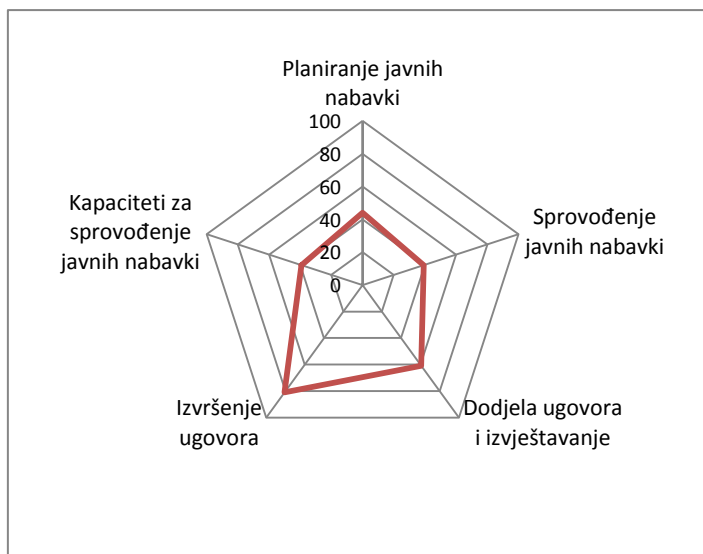
U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Općinski sud u Mostaru

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,70

Ilustracija 15: Ocjene po oblastima (Općinski sud u Mostaru)

Stručne službe Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona provode nabavke za budžetske korisnike. Prema dopisu dostavljenom od Općinskog suda u Mostaru, plan javnih nabavki se na godišnjem nivou radi u stručnim službama Vlade kantona u saradnji sa budžetskim korisnicima, odnosno budžetski korisnici dostavljaju u posebno propisanim tabelama plan nabavke za svaku vrstu robe i usluge za koju postoji potreba. Također, ugovore sa izabranim dobavljačima potpisuje Vlada kantona. Ova praksa predstavlja pozitivan primjer uspostave centralnog nabavnog organa.

Uvidom u internet stranicu institucije, uočeno je da nema nikakvih objava vezanih za javne nabavke. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.** Pored navedenog, **preporučuje se da institucija usvoji interne akte vezane za provođenje javnih nabavki.**

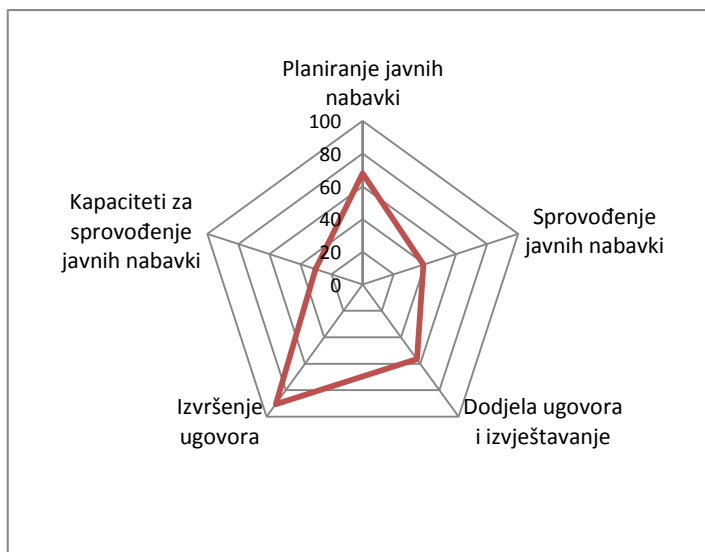
Također, na internet stranici Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona nije jasno naznačeno gdje se nalaze svi dokumenti objavljeni u vezi sa javnim nabavkama. Pretragom na internet pretraživaču dobije se ponuđeni rezultat pretrage koji upućuje na pod-stranicu „Dokumenti“, a za koju na naslovnoj stranici nema poveznice. Nad pod-stranici „Dokumenti“ se može doći do dokumenta „Odluka o usvajanju plana javnih nabava za 2018. godinu“ u sklopu kojeg se nalazi plan javnih nabavki. Međutim, nije moguće naći Obrazac za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da se olakša uvid u dokumentaciju vezanu za javne nabavke na internet stranici Vlade kantona, kao i da se svi dokumenti vezani za javne nabavke objavljuju na istoj.** Također, **preporučuje se da se na internet stranici u skladu sa zakonskim obavezama objavljuje Obrazac za praćenje realizacije ugovora.**

Općinski sud u Sarajevu

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,83

Ilustracija 12: Ocjene po oblastima (Općinski sud u Sarajevu)

Institucija na internet stranici ima objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu u kojem su naznačene nabavke čije su vrijednosti niže nego predviđene zakonom. Ovo predstavlja pozitivnu praksu jer se osigurava veća transparentnost. Također, objavljena su dva dokumenta Obrasca za praćenje realizacije ugovora, prvi sa naslovom „Praćenje realizacije Ugovora/OS 01.01.2018.-31.03.2018.g.“ i drugi sa naslovom „Praćenje realizacije Ugovora/OS 01.04.2018.-30.09.2018.g.“. Ovim nije moguće utvrditi da je institucija u potpunosti ispoštovala zakonsku odredbu kojom se propisuje da je ugovorni organ dužan na svojoj internet stranici ažurirati obrazac za praćenje realizacije ugovora najmanje svaka tri mjeseca. **Preporučuje se instituciji da osigura vidljivost redovnog ažuriranja Obrasca.**

Općinski sud u Sarajevu nema interne akte koji definišu procedure vezane za javne nabavke. **Preporučuje se da se usvoje interni akti koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta i izvještavanja o provedenim ispitivanjima, kontrolu kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.** Također se **preporučuje uspostava baze tehničkih specifikacija.**

Institucija nema odsjek za javne nabavke i na ovim poslovima radi sekretar suda. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

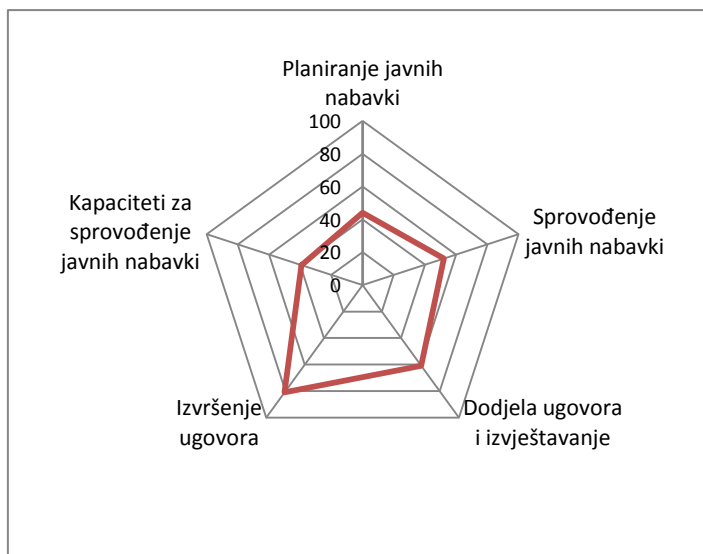
U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Općinski sud u Tuzli

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,74

Ilustracija 13: Ocjene po oblastima (Općinski sud u Tuzli)

Prema dopisu dostavljenom od Općinskog suda u Tuzli, Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona o provođenju postupka javnih nabavki uređen je postupak javnih nabavki za potrebe kantonalnih organa uprave koje provodi Komisija za Zajedničke javne nabavke koju imenuje Vlada Tuzlanskog kantona.

Uvidom u internet stranicu institucije, uočeno je da nema nikakvih objava vezanih za javne nabavke.

Na internet stranici Vlade Tuzlanskog kantona je objavljen zajednički plan javnih nabavki za budžetske korisnike za koje Vlada provodi zajedničke nabavke. Uvidom je uočeno da nije objavljen Obrazac za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da se na stranici Vlade Tuzlanskog kantona u skladu sa zakonskim obavezama objavljuje Obrazac za praćenje realizacije ugovora.**

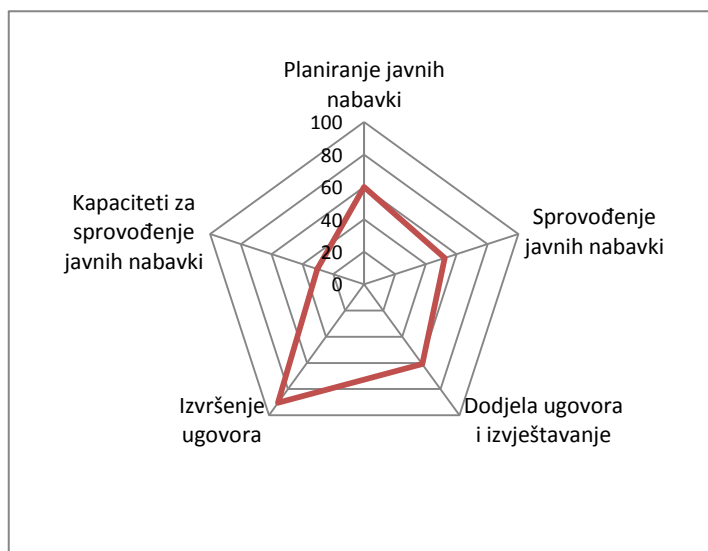
Također, ni Općinski sud u Tuzli nema objavljen obrazac za praćenje realizacije ugovora. Iako Ured za zajedničke poslove zaključuje okvirne sporazume sa izabranim ponuđačem, institucije koje učestvuju u zajedničkim nabavkama zaključuju pojedinačne ugovore sa izabranim ponuđačem. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.** Pored navedenog, **preporučuje se da institucija usvoji interne akte vezane za provođenje javnih nabavki.**

Općinski sud u Zenici

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,91

Ilustracija 14: Ocjene po oblastima (Općinski sud u Zenici)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu i dvije Izmjene i dopune plana nabavki. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki institucija osigurava veću transparentnost. **Preporučuje se instituciji da u Izmjenama i dopunama plana nabavki navede obrazloženje izmjena.**

Uočeno je da na internet stranici Općinskog suda u Zenici nema objavljenog obrasca za praćenje realizacije ugovora te se **preporučuje da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavljuje Obrazac za praćenje realizacije ugovora, kao i da isti ažurira najmanje svaka tri mjeseca.**

Institucija nema interne akte o provođenju ispitivanja i analize tržišta te ne postoje niti pismeni izvještaji o izvršenim analizama. Općinski sud u Zenici nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.**

Općinski sud u Zenici nema odsjek za javne nabavke i na ovim poslovima radi jedan uposlenik. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

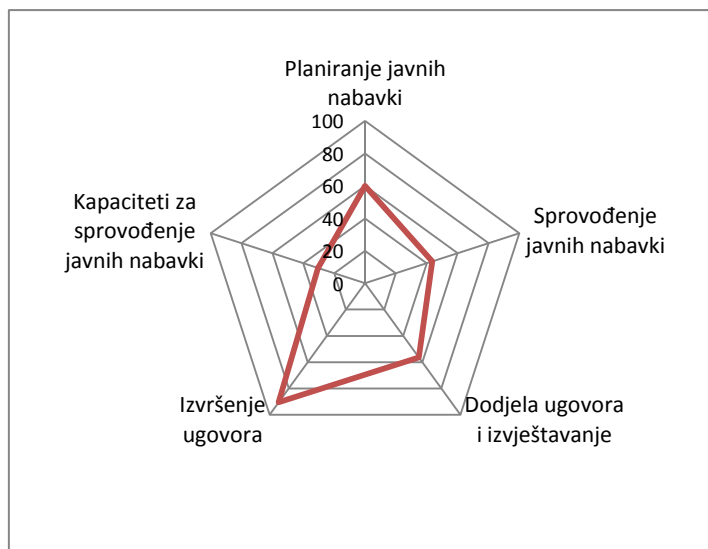
U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Osnovni sud u Banja Luci

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,78

Ilustracija 15: Ocjene po oblastima (Osnovni sud u Banja Luci)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 15.12.2017. godine. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, institucija osigurava veću transparentnost.

Institucija nema interne akte o provođenju ispitivanja i analize tržišta te ne postoje niti izvještaji o izvršenim analizama. Također, nema uspostavljene baze tehničkih specifikacija. Osnovni sud u Banjoj Luci nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure kao i uspostavu baze tehničkih specifikacija.**

Osnovni sud u Banjoj Luci nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi šef računovodstva. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

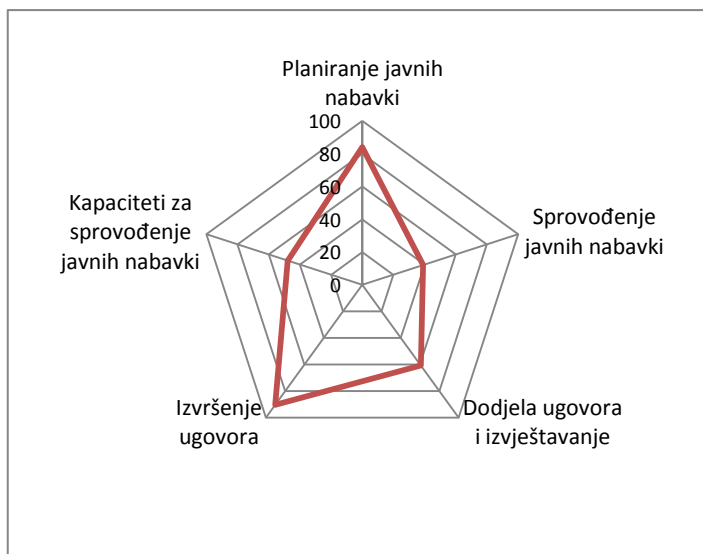
U instituciji se formira stalna komisija za javne nabavke te se **u cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Osnovni sud u Bijeljini

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,22

Ilustracija 16: Ocjene po oblastima (Osnovni sud u Bijeljini)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 04.12.2017. Objavljeni Plan sadrži i nabavke niže vrijednosti, iako se Zakonom o javnim nabavkama predviđa objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki, institucija osigurava veću transparentnost.

Osnovni sud u Bijeljini nema usvojen interni akt kojim se regulišu javne nabavke u instituciji te se **preporučuje usvajanje internih akata koji bi definisali način pripreme i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta, kontrole kvalitete isporučenih roba i usluga i druge procedure.**

Uočeno je da na internet stranici institucije nema objavljenog obrasca za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da institucija na internet stranici u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavljuje Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici te da isti ažurira najmanje svaka tri mjeseca.**

Institucija nema odsjek za javne nabavke i na ovim poslovima radi sekretar suda. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

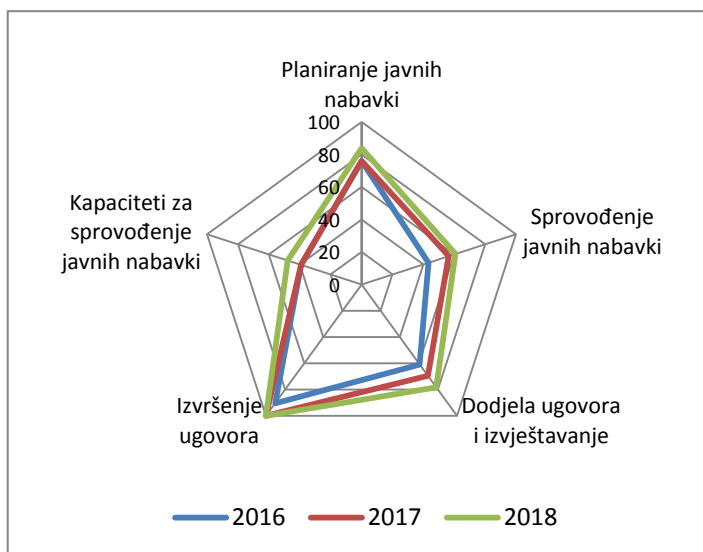
Sud Bosne i Hercegovine

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 4 – visok AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,70

(2017: 3,39; 2016: 3,09)

Ilustracija 17: Ocjene po oblastima (Sud BiH)

Na internet stranici institucije je objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu i dvije Izmjene plana javnih nabavki. Iako Zakon o javnim nabavkama predviđa da se u Planu nabavki objavljuju nabavke vrijednosti veće od 50.000,00 KM, u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM, u slučaju radova, pozitivno je da je institucija u objavljenom planu nabavki objavila i nabavke čije su vrijednosti niže od navedenih. Prema odgovoru na upit, institucija ima razvijen sistem provjere plana javnih nabavki. U Izmjenama plana nabavki nisu navedena obrazloženja izmjena.

Uvidom u objavljene dokumente vezane za javne nabavke na internet stranici institucije, uočena je djelomična nepreglednost objava. **Preporučuje se instituciji da učini uvid u ove dokumente preglednijim kroz kategorisanje objava, da institucija objave vezane za isti postupak uveže kako bi objave učinila preglednijim te da se objave istovremeno objavljuju i na internet stranici institucije i na Portalu javnih nabavki BiH.**

Sud Bosne i Hercegovine je u decembru 2017. godine usvojio „Interne procedure u postupcima javnih nabavki“. Ovim internim dokumentom su definisane nadležnosti i obaveze službenika u Sudu Bosne i Hercegovine u svim segmentima postupka javnih nabavki kao i realizacije ugovora. Usvajanjem internog dokumenta osigurana je dugoročna institucionalna memorija na osnovu dosadašnje prakse, kako bi se postupak provođenja javnih nabavki učinio što efikasnijim.

Interna baza tehničkih specifikacija je uspostavljena putem 'Dijeljenja mape' (Shared folder) u kojem se nalaze datoteke sa tehničkim specifikacijama. Pristup datotekama imaju između ostalog predsjednik Suda BiH, šef odjeljenja za materijalno finansijske poslove i referent za javne nabavke.

Prilikom isporuke roba i usluga institucija vrši kontrolu kvalitete na način da se pri isporuci vrši pregled isporučene robe od stručnog lica, dok je za tehničku robu uspostavljena interna aplikacija za provjeru kvaliteta isporučene tehničke robe. Također se vrši zapisnički prijem robe u kojem učestvuje tročlana komisija u sastavu referenta za javne nabavke, ekonom i službenik koji posjeduje ekspertizu po pitanju predmeta nabavke.

Institucija nema službu ili odjel za javne nabavke te postoji samo jedan službenik (Referent specijalist za javne nabavke) koji je na toj poziciji duži vremenski period. **Preporučuje se da se sistematizacijom predvidi adekvatan broj službenika za obavljanje poslova javnih nabavki.**

Rukovodilac institucije imenuje pet članova komisije na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Izvod iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Suda BiH za 2017. godinu:

“Sud je donio Plan javnih nabavki za 2017. godinu koji je tokom godine imao određene izmjene i dopune u skladu sa potrebama institucije. Plan javnih nabavki i njegove izmjene objavljene sun a internet stranici Suda.

U Sudu je imonovena jedna komisija za javne nabavke koja provodi sve postupke u toku godine.

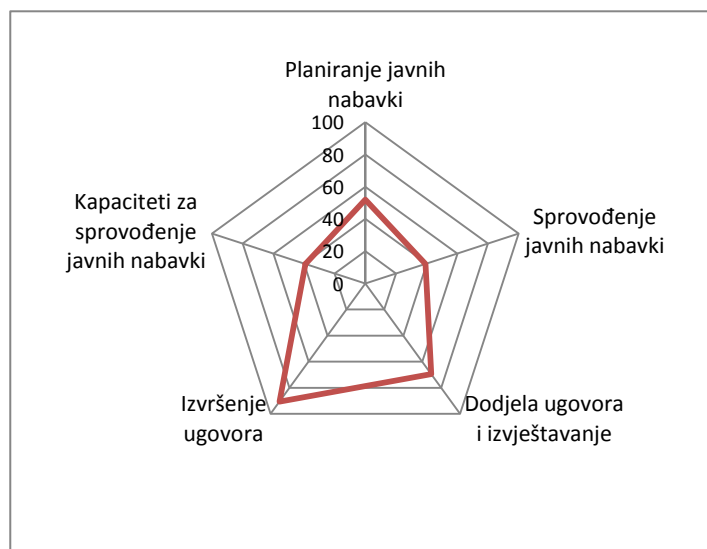
Prema prezentovanim podacima o planiranim i okončanim postupcima javnih nabavki, u 2017. godini su provedena 62 postupka i to 7 otvorenih postupaka, 18 konkurentskih postupaka te 37 postupaka putem direktnog sporazuma.”

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 2,87

Ilustracija 18: Ocjene po oblastima (Tužilaštvo Bosne i Hercegovine)

Na internet stranici institucije objavljen je Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 27.03.2018. godine i tri Izmjene i dopune plana nabavki od 18.06., 03.09. i 16.10.2018. godine. Objavljeni Plan sadrži nabavke u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova, kako je predviđeno Zakonom o javnim nabavkama. **U cilju veće transparentnosti, preporučuje se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine da usvoji praksu objavljivanja svih planiranih nabavki, kao i da prilikom izmjena i dopuna plana nabavki navede obrazloženje izmjena.**

Institucija ima Pravilnik o javnim nabavkama, u kojem je definisano da trebaju da se provode ispitivanja i analize tržišta, međutim isti ne propisuje na koji način se trebaju provoditi niti propisuje izradu pismenih izvještaja o izvršenim analizama.

Preporučuje se izrada novog Pravilnika o javnim nabavkama koji bi definisao sve postupke vezane za javne nabavke, kao što su način pripreme, kontrole i usvajanja plana javnih nabavki, način provođenja ispitivanja tržišta i izvještavanje, kontrola kvalitete isporučenih roba i usluga kao i druge procedure.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine nema odsjek za javne nabavke i na ovim poslovima radi službenik za javne nabavke. Također, institucija većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM.

Preporučuje se da se nabavke za potrebe institucije vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki. Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, smanjio bi se broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

U instituciji se imenuje jedna stalna komisija, koja ima zamjenske članove, na godišnjem nivou za sve postupke nabavki. **U cilju sprječavanja direktnog ili indirektnog sukoba interesa članova komisije, preporučuje se da se za svaku javnu nabavku formira nova komisija, zavisno od predmeta nabavke i zahtjeva za stručnošću.**

Izvod iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Tužilaštva BiH za 2017. godinu:

“Prema prezentovanim podacima, Tužilaštvo je, u 2017. godini, provelo jedan otvoreni postupak i četiri konkurentna zahtjeva. Nakon provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 131.097 KM (44.573 KM iz tekućih izdataka¹⁵ i 86.524 KM iz kapitalnih izdataka¹⁶).

Planom javnih nabavki za 2017. godinu predviđeno je pokretanje otvorenog postupka nabavke radova za potrebe ekshumacija, procijenjene vrijednosti u iznosu od 700.000 KM sa PDV-om. U tekućoj godini nisu provedene aktivnosti po ovom pitanju.

Izdaci za ekshumacije u 2017. godini iskazani su u iznosu od 464.681 KM, a odnose se na usluge čuvanja posmrtnih ostataka u mrtvačnicama (210.805 KM), usluge kopanja na određenim lokacijama (189.664 KM) i usluge vještačenja u pogledu utvrđivanja identiteta, obdukcije i davanja mišljenja o uzrocima smrti (64.212 KM).

Preporuka

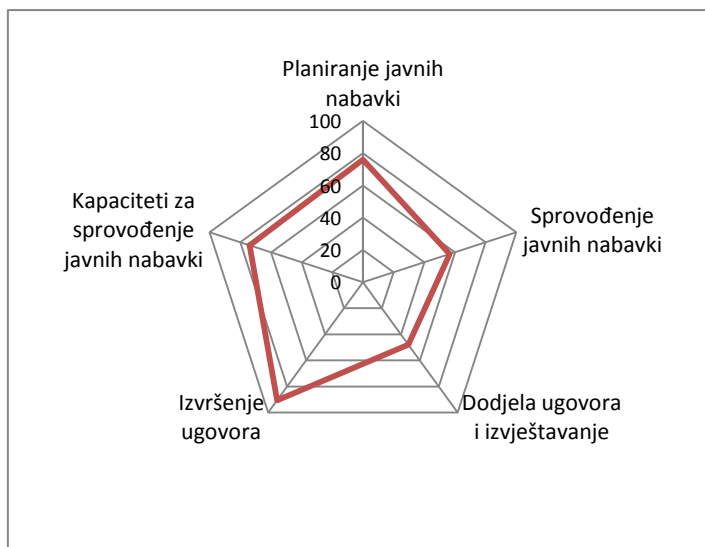
Potrebno je da Tužilaštvo, u skladu sa važećim propisima, osigura transparentnost postupaka nabavki usluga vezanih za ekshumacije s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.”

Ustavni sud Bosne i Hercegovine

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 3 – srednji AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,43

Ilustracija 19: Ocjene po oblastima (Ustavni sud Bosne i Hercegovine)

Na internet stranici institucije objavljena je „Posebna odluka o pokretanju postupaka javnih nabavki za period januar - mart 2018. godine“ od 18.01.2018. godine i Plan nabavki za 2018. godinu usvojen 21.02.2018. godine. Objavljena Posebna odluka i Plan sadrže i nabavke vrijednosti niže od predviđenih Zakonom o javnim nabavkama, odnosno objavljivanje nabavki u vrijednosti većoj od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova. Objavljivanjem svih stavki planiranih nabavki institucija osigurava veću transparentnost. Ustavni sud Bosne i Hercegovine je do 1.12.2018.godine na svojoj internet stranici objavio i 5 Izmjena i dopuna plana javnih nabavki bez obrazloženja izmjena i dopuna. **Preporučuje se instituciji da usvoji unutrašnje akte kako bi se nabavke mogle blagovremeno planirati, čime bi se većem broju potencijalnih ponuđača omogućilo učešće u nabavci. Također, preporučuje se da se izmjene i dopuna plana nabavki obrazlože.**

U decembru 2017. godine, uočeno je da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine objavio tri Izmjene i dopune plana javnih nabavki (8.12.,27.12. i 28.12.2017.god.) za 6 postupaka nabavki bez obrazloženja, od kojih su 5 predviđene direktnim sporazumom u ukupnom iznosu od 16.270,00 KM. Posljednja Izmjena i dopuna plana javnih nabavki se tiče nabavke tonera u iznosu od 4.270,00 KM putem direktnog sporazuma, iako je prvobitnim Planom nabavki od 12.01.2017. godine predviđena nabavka tonera u iznosu od 8.540,00 KM putem konkurentskog sporazuma. Ugovorni organ je pokrenuo postupak u toku kojeg se jedan ponuđač žalio te je Ured za razmatranje žalbi BiH uvažio žalbu. Uvažavajući odluku Ureda za razmatranje žalbi BiH, Ustavni sud BiH je nakon ponovljenog postupka provjere činjeničnog stanja i nakon ponovljenje e-aukcije poništio postupak javne nabavke uz obrazloženje da su ponuđene cijene veće od predviđenog iznosa za nabavku.

U dopisu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine je navedeno da se „za nabavke za koje je potrebno istražiti tržište, istraživanje i analiza se vrši putem internet pretraživača, ali i ličnim obilaskom potencijalnih ponuđača“. **Preporučuje se instituciji da se uredi praksa**

istraživanja i analize tržišta internim aktima te da se sačinjavaju izvještaji o provedenim analizama, u cilju uspješnog provođenja postupaka javnih nabavki.

Uvidom u internet stranicu institucije uočeno je da nema objavljenog Obrasca za praćenje realizacije ugovora. **Preporučuje se da institucija u skladu sa svojim zakonskim obavezama objavi i ažurira Obrazac za praćenje realizacije ugovora na svojoj internet stranici najmanje svaka tri mjeseca.**

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nema odsjek za javne nabavke i ovim poslovima se bavi jedan službenik. Također, Ustavni sud Bosne i Hercegovine većinu nabavki vrši putem direktnog sporazuma s obzirom da su vrijednosti nabavke do 6.000,00 KM. **Preporučuje se da se nabavke za potrebe Ustavnog suda Bosne i Hercegovine vrše provođenjem centralizovanih ili zajedničkih javnih nabavki.** Time bi postojeći kadrovski kapaciteti mogli na bolji način provoditi sve faze postupka javnih nabavki. Također, time bi se smanjio broj direktnih sporazuma za određene nabavke, jer bi se provodio transparentniji postupak nabavke.

Izvod iz izvještaja o finansijskoj reviziji Ustavnog suda BiH za 2017. godinu:

“Ustavni sud je donio Plan javnih nabavki za 2017. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama. Internim aktima Ustavnog suda je uređeno da se nabavke iznad 6.000 KM odobravaju odlukama Malog vijeća, na prijedlog generalnog sekretara. Za konkurentne postupke formirane su komisije koje ne učestvuju u sačinjavanju tenderske dokumentacije, pa je u procesu nabavki zadovoljen princip razdvajanja dužnosti.

Prema prezentovanim podacima, Ustavni sud je u 2017. godini proveo 59 postupaka javnih nabavki iz tekućih i kapitalnih izdataka. Postupci su provedeni putem konkurentskog zahtjeva (14 postupaka), pregovaračkog postupka bez objave obavještenja (1), primjenom Aneksa II dio B (5 postupaka) i putem direktnog sporazuma (38 postupaka). Nakon prethodno provedenih postupaka ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 235.740 KM (169.098 KM iz tekućih izdataka i 66.642 KM iz kapitalnih izdataka).

Navodimo opšta zapažanja i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

Nakon provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, sa izabranim poštanskim operaterom zaključen je okvirni sporazum. Mada se prema Zakonu o javnim nabavkama ne može zaključiti okvirni sporazum nakon provođenja ove vrste postupka, Ustavni sud nije mogao utvrditi obim potrebnih usluga koji bi bili predmet ugovora, zbog čega se opredijelio na zaključivanje okvirnog sporazuma.

Preporuka

Prilikom planiranja nabavki treba razmotriti mogućnost utvrđivanja obima predmeta nabavke koji će biti predmet ugovora, što će opredijeliti Ustavni sud na provođenje postupka koji može zadovoljiti odredbe o zaključivanju okvirnog sporazuma.”

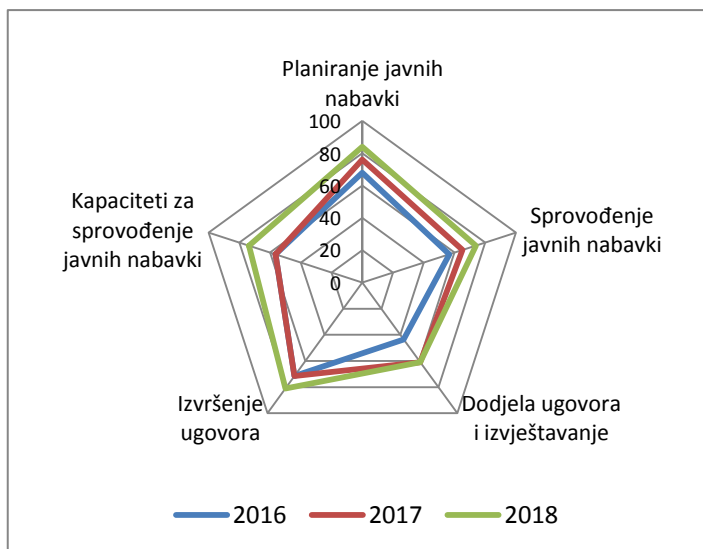
Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

ANTIKORUPTIVNI INDEKS:

INDEKS 4 – visok AK kapacitet

Vrijednost indeksa: 3,74

(2017: 3,30; 2016: 2,96)

Ilustracija 18: Ocjene po oblastima (VSTV BiH)

Na internet stranici institucije je objavljen Plan javnih nabavki za 2018. godinu. Zakon o javnim nabavkama predviđa da se u Planu nabavki objavljuju nabavke vrijednosti veće od 50.000,00 KM, u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM, u slučaju radova, što je Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH ispoštovalo. Prema dostavljenom odgovoru na upit, u instituciji se na mjesečnoj i kvartalnoj osnovi provjerava plan nabavki, kako bi se provjerilo da li je došlo do promjena potreba. Na internet stranici institucije je objavljen jedan dokument Plana javnih nabavki za 2018. godinu, bez datuma donošenja ili objavljivanja te nema objavljenih izmjena ili dopuna plana javnih nabavki. Ovim je onemogućeno da se utvrdi da li je plan javnih nabavki objavljen u zakonski predviđenom roku, kao i da li je došlo do izmjena ili dopuna plana javnih nabavki. **Preporučuje se da institucija objavi prvobitni plan javnih nabavki te sve izmjene i dopune odvojeno sa datumima donošenja ili objavljivanja, kako bi se mogao ostvariti uvid u učinjene izmjene i dopune.**

Uvidom u objavljene dokumente vezane za javne nabavke na internet stranici institucije, uočena je nepreglednost. **Preporučuje se instituciji da učini uvid u ove dokumente preglednijim kroz kategorisanje objava te da institucija objave vezane za isti postupak uveže kako bi objave bile preglednije.**

S obzirom da institucija provodi i postupak javne nabavke koristeći donatorska sredstva, čime se postupak provodi na osnovu drugih normativnih akata i u skladu sa ugovorom sa donatorom, uvažavamo činjenicu da se određene objave nabavki ne objavljuju na Portalu javnih nabavki BiH, odnosno da se provode po drugoj proceduri. Smatramo da ispravnost provedenih postupaka nabavki u ovom slučaju provjerava donator ili ovlaštena institucija od strane donatora.

Prema dostavljenom odgovoru na upit, u instituciji se vrše istraživanja i analize tržišta radi adekvatne procjene vrijednosti javnih nabavki i dobijanja informacija o pojedinostima i tržišnoj cijeni roba, usluga i radova koji se nabavljaju. Istraživanje tržišta se sprovodi za svaki postupak posebno, pretraživanjem interneta, prethodnih postupaka nabavki, pretraživanjem postupaka nabavki drugih ugovornih organa. Visoko sudsko i tužilačko vijeće je usvojilo interne akte kojima je regulisalo istraživanje i analizu tržišta. Također, u odgovoru na upit je navedeno da posjeduje bazu tehničkih specifikacija koja se dopunjuje prilikom postupka nabavke, u skladu sa izmjenama na tržištu.

Poslovi javnih nabavki se vrše u Odjelu za finansije i računovodstvo, gdje je prema sistematizaciji predviđen jedan viši stručni saradnik za javne nabavke te dva službenika kojima je u opisu poslova obavljanje poslova javnih nabavki, kao zamjena, odnosno interna kontrola. Viši stručni saradnik za javne nabavke je prošao obuku službenika za javne nabavke u organizaciji Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine. Službenici rade na ovim poslovima duže vrijeme.

Dopisom institucije navedeno je da komisiju za javne nabavke imenuje direktor Sekretarijata institucije, uz prethodne konsultacije sa zamjenikom direktora Sekretarijata, šefom Kabineta i glavnim disciplinskim tužiocem.

Izvod iz Izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća za 2017. godinu:

“Navodimo opća zapažanja u procesu javnih nabava uočenih kroz reviziju pojedinačnih procedura:

Kod javne nabave usluga razvoja novih funkcionalnosti i unaprjeđenje Informativnog sustava za upravljanje ljudskim resursima tenderskom dokumentacijom je na temelju pristigle kvalifikovane ponude jednog ponuđača zaključen ugovor ukupne vrijednosti 114.543 KM . Za realiziranje predmetne usluge je utvrđen rok od 6 mjeseci, odnosno do 30.7.2017.godine, međutim do momenta obavljanja završne revizije ista nije bila realizirana. Tenderskom dokumentacijom i ugovorom je predviđena ugovorna kazna najviše do 10% od ugovora. Predmetnom nabavom od ponuđača nije zahtijevana garancija za ozbiljnost ponude niti garancija za izvršenje ugovora.

Kod javne nabave usluga održavanja servera i sustava za pohranu i back up podataka je zaključen ugovor sa ponuđačem na temelju jedne kvalifikovane ponude ukupne vrijednosti 134.609 KM. Vijeće i u ovom postupku nabave nije koristilo predviđenu zakonsku mogućnost za obezbjeđenje garancije za ozbiljnost ponude i garancije za dobro izvršenje ugovora za vrijednosti nabave preko 100.000 KM.

Iz navedenog se može zaključiti da Vijeće nema praksu da koristi predviđenu zakonsku mogućnost za obezbjeđenje garancije za ozbiljnost ponude i garancije za dobro izvršenje ugovora za vrijednosti nabave preko 100.000 KM.

Preporuka

Preporuča se korištenje zakonske mogućnosti glede garancija sukladno planiranoj vrijednosti javne nabave “

Bibliografija

- Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Februar, 2018). *Objava Plana nabavki na Portalu javnih nabavki*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=178&jezik=bs>
- Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Juni, 2018). *Održana prva petodnevna obuka za službenika za javne nabavke*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=203&jezik=bs>
- Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (Novembar, 2017). *Održan konstituirajući sastanak radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama*. Dostupno na:
<https://javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=168&jezik=bs>
- Bosna i Hercegovina, Agencija za policijsku podršku BiH. (Maj, 2018). *Agencija za policijsku podršku zaključila Sporazum o provođenju postupaka javnih nabavki za Policijska tijela BiH*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=227&jezik=bs>
- Bosna i Hercegovina, Vijeće ministara BiH. (2016). *Strategija razvoja javnih nabavki Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2016. – 2020. godine*. Dostupno na:
https://www.javnenabavke.gov.ba/vijesti/2016/Strategija_2016-2020_bs.pdf
- Podumljak, M. (2018). Public Procurement Systems in the Western Balkans: An Assessment of Integrity, Performance and Vulnerability to Capture Country report Bosnia and Herzegovina. Retrieved from
http://integrityobservers.eu/UserDocsImages/Public_Procurement_BOSNIAandHERZEGOVINA.pdf
- Bosna i Hercegovina, Ured za reviziju institucija BiH. (2018). *Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji Tužilaštva Bosne i Hercegovine za 2017. godinu*. Dostupno na:
http://www.revizija.gov.ba/revizioni_izvjestaji/finansijska_revizija/Izvjestaji_2017/?id=5871
- Bosna i Hercegovina, Ured za reviziju institucija BiH. (2018). *Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji Suda Bosne i Hercegovine za 2017. godinu*. Dostupno na:
http://www.revizija.gov.ba/revizioni_izvjestaji/finansijska_revizija/Izvjestaji_2017/?id=6066

Bosna i Hercegovina, Ured za reviziju institucija BiH. (2018). *Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za 2017. godinu*. Dostupno na:
http://www.revizija.gov.ba/revizioni_izvjestaji/finansijska_revizija/Izvjestaji_2017/?id=5961

Bosna i Hercegovina, Ured za reviziju institucija BiH. (2017). *Izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine za 2017. godinu*. Dostupno na:
http://www.revizija.gov.ba/revizioni_izvjestaji/finansijska_revizija/Izvjestaji_2017/?id=6018

Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (April, 2018). *Puštena u rad mobilna aplikacija „e-Nabavke BiH“*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=191&jezik=bs>

Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (April, 2018). *Tenderske dokumentacije postale javno dostupne na Portalu javnih nabavki*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=227&jezik=bs>

Bosna i Hercegovina, Agencija za javne nabavke BiH. (August, 2018). *Održan sedmi sastanak radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama*. Dostupno na:
<https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=03vij&vij=212&jezik=bs>

www.europa.ba
Skenderija 3a
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 254 700

www.css.ba
Branilaca Sarajeva 13
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 262 456